

Francesc i la nostra casa de tots (6)

Dg, 17/06/2018 per Francesc Riu i ...

[Dialogant amb la Laudato Si'](#)

11 ELS PROBLEMES DELS POBRES requereixen solucions globals i actituds solidàries

Francesc ha observat amb dolor, i ha denunciat amb fermesa, els arguments que alguns esgrimeixen per tal de fomentar el control de la natalitat amb la finalitat de resoldre el problema de la manca de recursos disponibles. La solució a aquest problema no consisteix en la disminució del nombre de consumidors, sinó en una eficaç distribució i un ús raonable dels recursos, que cal posar a l'abast de tothom. Recordem el seu raonament, que no haurà agradat pas a tots: «En comptes de resoldre els problemes dels pobres i de pensar com aconseguir que el nostre món sigui diferent, a alguns tan sols se'ls acut de proposar una reducció de la natalitat. No falten pressions internacionals als països en procés de desenvolupament, condicionant ajuts econòmics a certes polítiques de l'anomenada 'salut reproductiva'. [...] Atribuir els problemes dels pobres a l'augment de la població, i no al consumisme extrem i selectiu dels qui se'l poden permetre, és una manera d'esquivar la responsabilitat d'afrontar aquesta qüestió. Es pretén legitimar així l'actual model de distribució, segons el qual una minoria es creu amb el dret de consumir en una proporció impossible de generalitzar, perquè el planeta no podria ni tan sols contenir els residus d'aquest tipus de consum». Ha posat el dit a la nafra en afirmar: «Mal-baratem aproximadament un terç dels aliments que produïm, i l'aliment que mal-baratem és com si el robéssim de la taula del pobre» (LS 50).

No caiguem en la temptació de limitar la reflexió a la situació del nostre entorn més proper. Som ciutadans d'un món global en el qual la solidaritat ha de ser una norma bàsica de comportament per a tots, sense distinció de races i pobles. «Constituïm una sola família humana. No hi ha fronteres ni barreres polítiques o socials que ens permetin d'aïllar-nos; per això mateix, tampoc no hi ha espai per a la globalització de la indiferència» (LS 52).

12 ELS PODERS ECONÒMICS tenen una gran responsabilitat

En apropar-se al final d'aquest capítol primer de la seva Carta encíclica *Laudato Si'*, Francesc aixeca la mirada i fixa els ulls en les institucions i persones que tenen a les mans la capacitat de canviar el rumb de la situació actual. Tampoc aquí no suavitza el seu missatge per evitar ferir els més sensibles. Cal que la veritat sigui expressada amb claredat, de tal manera que els destinataris la comprenguin i la reconeixin, encara que després no se sentin capaços d'acollir-la i d'adequar-hi el seu comportament. Heus aquí una frase que és ben significativa: «Si algú observés el nostre món des de fora, s'estranyaria en observar el nostre comportament: sovint sembla suïcida» (LS 55).

Tot seguit adverteix que sovint els poders econòmics justifiquen el sistema actual, que sol donar prioritat a l'especulació i la recerca de les rendes financeres que tendeixen a ignorar el context i els efectes col·laterals en la dignitat humana i el medi ambient. El resultat d'aquest procés és prou conegut: «Qualsevol cosa que sigui fràgil, com el medi ambient, queda indefensa davant els interessos d'un mercat divinitzat que s'han convertit en l'objectiu únic» (LS 56).

Amb el seu missatge Francesc ens invita a superar la temptació de l'egoisme que ens impedeix de sentir-nos membres d'una mateixa família humana i d'adonarnos que aquest món és la casa de tots i que tots hem de tenir-ne cura. En aquest context ens ha advertit que l'esgotament d'alguns recursos naturals pot crear un escenari favorable a noves guerres que, com ja és habitual, es disfressaran de nobles reivindicacions. «Cal que la política presti més atenció a la previsió i el descobriment de les causes que puguin originar nous conflictes. Però els poderosos interessos de les finances no mostren cap desig de fer aquest esforç, i els designis dels polítics no solen tenir aquesta amplitud de mires» (LS 57).

No obstant això, no ha dubtat a remarcar que, en alguns països, hi ha exemples positius de progressos notables en la millora contínua del medi ambient, que té una gran importància en el sosteniment de la humanitat. «Aquestes accions no resolten els problemes globals, però confirmen que l'ésser humà encara és capaç d'intervenir positivament en la millora del medi ambient. Els gestos de generositat, solidaritat i cura de l'ambient són propis de la naturalesa humana, perquè hem estat creats per estimar» (LS 58).